

Utbildningsplan

2018-2020

Dramapedagogutbildningen vid Blekinge folkhögskola

Godkänd av rektor på Blekinge folkhögskola 2018-08-16

Dramapedagogutbildning på Blekinge folkhögskola

Beskrivning av utbildning

Dramapedagogutbildningen vid Blekinge folkhögskola är en tvåårig konstnärlig och pedagogisk yrkesutbildning som ger specialkompetens för arbete inom profylämnet dramapedagogik. Utbildningen är av tvärvetenskaplig karaktär, bygger på upplevelsens pedagogik och främjar ett holistiskt synsätt på lärandeprocesser.

Utbildningen ska vila på konstnärlig och vetenskaplig grund, beprövad erfarenhet samt ha forskningsanknytning enligt högskolelagen SFS 1992:1434 § 2, §3

I dramapedagogutbildningens uppdrag ligger att vara uppdaterad på nationell och internationell forskning inom området samt ha en dialog med yrkesutövare, utbildare och forskare inom fältet.

Utbildningen leder till kompetens att som dramapedagog arbeta inom hela utbildningssystemet, inom folkbildning, studieförbund, kulturskolor, på teatrar med för- och efterarbete, i olika kulturprojekt, inom vårdsektorn, inom trossamfund samt i personalutbildning mm.

Folkhögskola

Utbildningen är förlagd till folkhögskola vars möjligheter till en lugn och fokuserad studiemiljö gynnar utbildningen. Folkhögskoleformen ger möjligheter till hög del läroledad undervisning och mycket tid i gruppen. Den sammanhållna gruppen utgör en viktig del i utbildningen, inte minst som studieobjekt.

Utbildningens mål

Utbildningen syftar till att utbilda kompetenta och självständiga dramapedagoger med kunskap att arbeta inom dramapedagogikens alla områden för att på så sätt tillgodose behovet av dramapedagogisk kunskap i samhället.

Utbildningens mål är också att verka för att stärka dramapedagogiken och dess yrkeskår på ett nationellt plan, med särskilt fokus på skola och förskola.

Blekinge folkhögskolas dramapedagogutbildning har som mål att vara forsknings- och samhällsuppdaterad så att de dramapedagoger som utbildas här är väl rustade att möta arbetslivet som det ser ut nu och i framtiden.

Kurser

Utbildningen innehåller följande kurser:

Dramapedagogik 1-30p	20 veckor
Dramapedagogik 31-60p	20 veckor
Pedagogik 1-30p	20 veckor
Teater 1-30p	20 veckor

Innehåll

År 1

Utbildningens första två terminer innehåller grundkurser i dramapedagogik, teater och pedagogik. Dramapedagogik 1-30p läses i sin helhet under utbildningens två första terminer medan delar av teater 1-30p och pedagogik 1-30p fortsätter under år 2.

År 2

Dramapedagogik 31-60p ges i sin helhet under år 2. Teater 1-30p och pedagogik 1-30p fortsätter och slutförs.

Den tredje terminen ägnas åt handledd praktik och ett självständigt examensarbete på 7,5p inleds.

Fjärde terminen innehåller fördjupade studier av ledarskap, scenisk produktion och ett internationellt perspektiv på dramapedagogik och teater.

Fokusområden

Under utbildningen koncentrerar vi på olika fokusområden där delar av de olika kurserna ingår.

Fokusområden år 1

Etablering och identitet

Lek och kreativitet

Drama och lärande

Att medvetandegöra genom drama

Teater

Fokusområden år 2

Handledd praktik

Uppsatsarbete

Teater 2.0

Från snack till handling

Det personliga ledarskapet

Är svensk dramapedagogik unik?

Tid

Undervisningen bedrivs på heltid vilket motsvarar en arbetsinsats på 40 timmar i veckan, varav den schemalagda undervisningen utgör 20 timmar.

Verksamhetsförlagt lärande/praktik

Första läsåret leder kursdeltagarna parvis grupper inom skola/förskola några timmar per vecka under några veckor. Arbetet i grupperna förbereds och följs upp av handledningsseminarier.

Utbildningens tredje termin består i huvudsak av verksamhetsförlagt lärande i form av handledd praktik. Praktiken är uppdelad i två perioder så att kursdeltagaren får möjlighet att möta olika handledare och arbetsplatser.

Utöver detta finns under utbildningstiden möjlighet att genomföra auskultationer och fältstudier.

Behörighet/ansökningskrav

För att antas till utbildningen krävs grundläggande högskolebehörighet eller vad utbildningsanordnare bedömer som motsvarande.

Det krävs utdrag ut belastningsregistret.

Ansökningsprocessen

Sökande med rätt behörighet bjuds in till en ansökningsdag i maj där de deltar i intervjuer, övningar och presentation av utbildningen. Därefter görs ett urval baserat på personliga förutsättningar att kunna tillgodogöra sig utbildningen. Detta vägs sedan mot hela gruppens dynamik och uppbyggnad.

Utbildningsbevis/Kursintyg

Till kursdeltagare som genomgått och uppvisat uppnådda kunskaper i samtliga kurser utfärdas efter utbildningen ett utbildningsbevis.

För att påbörja utbildningens andra år krävs att deltagaren är godkänd i alla moment som år 1 innehåller.

Kursdeltagare som vid studietidens slut inte godkänts i alla delar, äger rätt att erhålla utdrag över fullgjorda delar av utbildningen och kan komplettera icke godkända kurser/moment i mån av resurser.

Närvaro och Ledighet

Utbildningen är processbaserad och kräver varje deltagares fulla fokus. För att bli godkänd krävs minst 85 % närvaro. Ledighet beviljas i princip inte under den lärarledda delen av utbildningen.

Auktoriserad dramapedagog

RAD, Riksorganisationen Auktoriserade Dramapedagoger är en intresseorganisation för dramapedagoger i Sverige där kursdeltagaren kan söka medlemskap efter genomgången och godkänd utbildning och bli auktoriserad dramapedagog.

Fortsatta studier på högskola/universitet

Kursdeltagare som fullföljt dramapedagogutbildningen med godkänt resultat vid Blekinge folkhögskola kan i samband med övergång till högskolans kurser ansöka om validering. Varje universitet och högskola avgör själv i vilken mån Dramapedagogutbildningen kan tillgodoräknas som en del i kommande studier.

(För närvarande pågår diskussioner med närliggande högskolor och universitet för mer organiserade samarbeten kring validering och möjligheter till vidare forskning.)

Dramapedagogutbildningen Blekinge folkhögskola

Kursplan

Dramapedagogik 1-30p (20 veckor)

Undervisningen bedrivs på heltid vilket motsvarar en arbetsinsats på 40 timmar i veckan, varav den schemalagda undervisningen utgör 20 timmar.

Innehåll:

Dramapedagogikens didaktik 15p (10v)

Dramapedagogiska mål och metoder

Planering, ledarskap och reflektion

Processbaserat lärande

Tillämpning mot olika målgrupper

Kommunikation, kreativitet och dramapedagogikens estetik 7,5p (5v)

Teoribildning kring kommunikation, kreativitet och skapande processer

Dramatiska uttrycksformer som sång, tal, rörelse, dans, pantomim, bildskapande, berättande improvisation, dramatisering, clown, maskspel, dockteater, mm

Dramapedagogikens historia, teori och praktik 7,5p (5v)

Dramapedagogik i ett historiskt och samtida perspektiv.

Idéhistoriska strömningar och dramapedagogikens pionjärer.

Dramapedagogik ur de fyra perspektiven; kritiskt frigörande, holistiskt lärande, konstpedagogiskt, och personlighetsutvecklande.

Mål Efter avslutad kurs ska kursdeltagaren:

- ha insikt i och erfarenhet av olika dramapedagogiska metoder
- kunna planera, leda och reflektera över dramapass anpassade efter olika förutsättningar och målgrupper
- ha kännedom om olika dramapedagogiska inriktningar
- kunna problematisera olika upplägg av dramapass och val av övningar

- ha kännedom om och erfarenhet av olika dramatiska uttrycksformer
- ha grundläggande kunskaper om kreativa grupprocesser
- kunna reflektera över förhållandet mellan ledarskap och grupperns utveckling
- kunna analysera och reflektera över gruppklimat och hur dramapedagogik kan vara ett verktyg för förändring
- ha kunskap om och kunna reflektera över hur dramapedagogik kan vara en kraft för samhällelig förändring
- ha insikt i och erfarenhet av inkluderande och demokratiska arbetsätt
- ha kunskap om dramapedagogikens historia och utveckling
- översiktligt kunna beskriva dramapedagogik som ämne

Undervisningsformer

Övningar, gestaltande, seminarier, föreläsningar, auskultation, kortare praktik, litteraturstudier och workshops.

Examinationsformer

Praktiska uppgifter, gestaltande, seminarier och skriftliga uppgifter. Individuellt eller i grupp.

Betyg

Godkänd eller icke godkänd.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet eller vad utbildningssamordnare finner motsvarande.

Litteraturlista

Alvehus J *Skriva uppsats med kvalitativ metod: En handbok* Liber Ab 2016

Byréus K *Du har huvudrollen i ditt liv* Liber AB 2010

Grünbaum A *Lika och Unika* Daidalos 2009

Hägglund K/ Fredin K *Dramabok* Liber AB 2011

Nilsson B/ Waldermasson A-K *Rollspel i teori och praktik* Studentlitteratur 1988

Ottosson M *Jag spelade lite som jag kände mig på riktigt: en metarefleksion kring dramapedagogik* (C-uppsats) <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:538200/FULLTEXT01.pdf>

Wagner BJ *Drama i undervisningen* Daidalos 1992

Referenslitteratur

Barsotti A/Maechel I/ Wallin K *Ett barn har hundra språk- om skapande pedagogik på de kommunala daghemmen I Reggio Emilia, Italien* Utbildningsradion 1981

Boal A *Förtrollad, förvandlad, förstenad- teater för alla* Gidlunds 1980

Bolton G *Drama för lärande och insikt- om dramapedagogik i teori och praktik. Texter i urval av Anita Grünbaum* Daidalos 2008

Fast C *Berätta! Inspiration och teknik* Natur & Kultur 2001

Forsberg Ahlcrona M *Förskolans didaktik och dockan som redskap- kommunikation och skapande i förskolan*

Josephsson A *Praktisk kunskap i att förhindra kränkningar- Rapport om dramapedagogiskt arbete med vårdpersonal* Linköpings universitet 2011

May R *Modet att skapa* Natur & kultur 1994, 2005

Rubinstein Reich L/ Wesén B *Observera mera* Studentlitteratur 1986

Vygotskij L *Fantasi och kreativitet i barndomen* Daidalos 1995

Way B *Utveckling genom drama* Walström & Widstrand 1971

Winnicott DW *Lek och verklighet* Natur & Kultur 1981, 1995, 2003

Dramapedagogutbildningen Blekinge folkhögskola

Kursplan

Pedagogik 1-30p (20 veckor)

Undervisningen bedrivs på heltid vilket motsvarar en arbetsinsats på 40 timmar i veckan, varav den schemalagda undervisningen utgör 20 timmar.

Innehåll:

Gruppsykologi och ledarskap 7.5p (5v)

Gruppsykologi och ledarskap ur ett individuellt, socialt och organisatoriskt perspektiv

Kommunikationsteori och konflikthantering

Relationen grupp-individ. Teoretiska perspektiv på grupprocesser och identitet

Lärande, utveckling och kunskapssyn 15p (10v)

Pedagogik i ett historiskt och samtida perspektiv

Teorier om pedagogik, kommunikation och lärande samt deras konsekvenser för pedagogiska verksamheter

Utvecklingspsykologi och hjärnforskning

Lektorier och reformpedagogiska teorier och metoder

Relation pedagogik/terapi och introduktion i psykodrama

Normkritiska perspektiv

Möjligheter och hinder för lärande

Skolan som arbetsfält

Kulturpedagogik och folkbildning 7.5 (5v)

Folkbildning i ett historiskt och samtida perspektiv

Estetiska lärprocesser och dess didaktik

Kulturens betydelse för människans utveckling och förmåga att förstå och bearbeta sin livssituation

Mål Efter avslutad kurs ska kursdeltagaren:

- ha kunskap om och förmåga att analysera grupprocesser och ledarskap
- ha kunskap om grupppsykologi och ledarskap ur ett individuellt, socialt och organisatoriskt perspektiv
- ha kunskap inom kommunikationsteori och konflikthantering
- ha kunskap om vilka faktorer som påverkar identitet och självbild
- kunna reflektera över lärande och utvecklingsprocesser
- ha kunskap om teorier om lärande och olika vägar till kunskap och bildning i ett historiskt och samtida perspektiv
- ha kunskap om lekteorier och reformpedagogiska teorier och metoder
- ha grundläggande kunskaper i utvecklingspsykologi och modern hjärnforskning
- kunna beskriva pedagogisk verksamhet utifrån normer, makt och sexualitet
- ha kunskap om och kunna problematisera relationen pedagogik/terapi
- ha kunskap om skolan som arbetsfält och vara förtrogen med dess styrdokument
- ha kunskap om folkbildning ur ett historiskt och samtida perspektiv
- vara insatt i teorier om estetiska läroprocesser
- kunna identifiera hinder och möjligheter för lärande gällande gruppdeltagare i behov av särskilt stöd
- ha insikt i kulturens betydelse för psykiskt välmående och ha kunskap om psykisk hälsa och ohälsa i ett samtida perspektiv

Undervisningsformer

Övningar, gestaltande, seminarier, föreläsningar, auskultation, litteraturstudier och workshops.

Examinationsformer

Praktiska uppgifter, gestaltande, seminarier och skriftliga uppgifter. Individuellt eller i grupp.

Betyg

Godkänd eller icke godkänd.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet eller vad utbildningssamordnare finner motsvarande.

Litteraturlista

Bromseth J/Darj F (red) *Normkritisk pedagogik* Uppsala 2010

Egidius H *Pedagogik för 2000-talet* Natur & Kultur Akademisk, 2009

Jerlang E (red) *Utvecklingspsykologiska teorier* Liber AB 2015

Knutsdotter Olofsson B *Den fria lekens pedagogik – teori och praktik om fantasileken* Liber AB 2017

Nilsson B/ Waldermasson A-K *Kommunikation- samspel mellan människor* Studentlitteratur 1990, 2007

Delar av förskolans läroplan Lpfö 98

Delar av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Lgr 11

Referenslitteratur

Brusling C/Strömqvist G (red) *Reflektion och praktik i läraryrket* Studentlitteratur 1996, 2007

Jenssen M *Lekteorier* Studentlitteratur 2013

Juul J *Ditt kompetenta barn* månpocket enligt överenskommelse med Wahlström & Widstrand 2015

Knutsdotter Olofsson B *I lekens värld* Liber AB 2003

Strandberg L *Vygotskij i praktiken* Nordstets 2006

Vinthagen R (red) *Normkreativ* Premiss förlag 2014

Dramapedagogutbildningen Blekinge folkhögskola

Kursplan

Teater 1-30p (20 veckor)

Undervisningen bedrivs på heltid vilket motsvarar en arbetsinsats på 40 timmar i veckan, varav den schemalagda undervisningen utgör 20 timmar.

Innehåll:

Teaterns teori och historia 7,5p (5v)

Teaterhistoria, dramatiker och dramatik

Pjäsoch föreställningsanalys

Teaterns samhällsroll ur ett historiskt och samtida perspektiv

Teater utifrån olika idéer och historiska och kulturella perspektiv

Barn- och ungdomsteaterns didaktik 7,5p (5v)

Teater med och för barn ur ett konstnärligt och pedagogiskt perspektiv

Olika tillvägagångssätt vid teaterarbete med barn och ungdom

Dramapedagogisk förberedelse och bearbetning av föreställningar

Scenisk gestaltning 15p (10v)

Improvisationsteknik och skådespelarträning

Textanalys, dramaturgi och regi

Gestaltande arbete i olika kontexter

Från idé till föreställning

Teaterns olika delar

Mål Efter avslutad kurs ska kursdeltagaren:

- ur ett historiskt och samtida perspektiv kunna beskriva teatern kopplad till samhälle och kultur
- ha kännedom om dramaturgens grunder
- ha tillägnat sig kunskap om dramapedagogiskt för- och efterarbete i samband med teaterföreställningar
- ha fått kunskap om och träning i att skriva lärarhandledning till en föreställning
- ha kunskap om och kunna problematisera kring teater med och för barn i ett konstnärligt/pedagogiskt perspektiv
- ha god kunskap om arbete Från idé till föreställning (devising) och egen erfarenhet av att vara en del i dess process.
- ha erfarenhet av gestaltande arbete i olika inriktningar, tekniker och kontexter
- ha grundläggande kunskaper i regi och viss erfarenhet av regiarbete. Kursdeltagaren ska också kunna reflektera och problematisera förhållandet dramapedagog/regissör
- ha erfarenhet av föreställning- och pjäsanalys
- ha kunskap om teaterns olika delar såsom ljus, ljud, scenografi, kostym, smink och mask mm

Undervisningsformer

Övningar, gestaltande, seminarier, föreläsningar, litteraturstudier och workshops.

Examinationsformer

Praktiska uppgifter, gestaltande, seminarier och skriftliga uppgifter. Individuellt eller i grupp.

Betyg

Godkänd eller icke godkänd.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet eller vad utbildningssamordnare finner motsvarande.

Litteraturlista (någon titel kommer att tillkomma år 2)

Hägglund K/ Gate H *Spela teater- Från idé till föreställning* Bonniers 1988

Johnstone K *Impro- improvisation och teater* Riksteatern 1985

Roos JI *gränlandet mellan scen och publik- nycklar till teater med drama som metod* Dalateatern 2000

Vestin M *Regi Carlssons* 2000

Referenslitteratur (någon titel kommer att tillkomma år 2)

Stanislavskij K *En skådespelares arbete med sig själv* Nordstedts akademiska 1976

Dramapedagogutbildningen Blekinge folkhögskola

Kursplan

Dramapedagogik 31-60p (20 veckor)

Undervisningen bedrivs på heltid vilket motsvarar en arbetsinsats på 40 timmar i veckan, varav den schemalagda undervisningen utgör 20 timmar.

Innehåll:

Dramapedagogikens didaktik och praktik 15p (10v)

Fördjupning inom dramapedagogikens verksamhetsområden

Konfliktkunskap och dramapedagogiska metoder för konfliktlösning

Problematisering av ledarrollen utifrån olika kontexter

Utbildnings- och kulturpolitiska mål och styrprocesser

Projektansökningar, aktuella projekt, framtida projekt

Dramapedagogik ur ett internationellt perspektiv

Handledd praktik

Vetenskapliga förhållningssätt och metoder 7,5p (5v)

Kunskapssyn och vetenskapssyn i ett historiskt och samtida perspektiv

Grundläggande kunskap om olika vetenskapliga teorier och metoder

Orienterande forskningsöversikt inom det dramapedagogiska fältet

Självständigt examensarbete 7,5p (5v)

Deltagaren genomför ett självständigt examensarbete

Mål Efter avslutad kurs ska deltagaren:

- ha fördjupade kunskaper i dramapedagogisk didaktik med fokus på planering, ledarskap och reflektion
- ha kunskaper om dramapedagogik ur ett internationellt perspektiv

- på ett fördjupat sätt kunna problematisera val av dramapedagogiska metoder
- kunna reflektera över forskningsetiska principer
- ha fått möjlighet att leda dramapass med olika syften och med olika målgrupper
- ha fått reflektera över sitt eget och andras ledarskap
- ha tillägnat sig medvetenhet om vad det innebär att arbeta som dramapedagog och insikt om strategier för hur ett hållbart arbetsliv kan se ut
- ha fått fördjupad kunskap om kreativa grupprocesser
- ha fått utökade och fördjupade kunskaper om dramapedagogiska metoder
- ha utvecklat nyfikenhet på hur dramapedagogisk kunskap kan erövra och utveckla nya områden
- ha kännedom om utbildningspolitiska- och kulturpolitiska mål och styrprocesser samt om kulturens roll i demokratiska processer
- fått kunskap om och fått reflektera över dramapedagogik som konfliktlösning
- ha grundläggande kunskaper om dramapedagogisk forskning, dess teorier och metoder samt ha skrivit en uppsats inom ämnesområdet

Undervisningsformer

Övningar, gestaltande, seminarier, föreläsningar, auskultation, handledd praktik, litteraturstudier och workshops.

Examinationsformer

Praktiska uppgifter, gestaltande, seminarier och skriftliga uppgifter. Individuellt eller i grupp.

Betyg

Godkänd eller icke godkänd.

Förkunskaper

Genomgången kurs Dramapedagogik 1-30p.

Litteraturlista (någon titel kommer att tillkomma)

Bromseth J/Darj F (red) *Normkritisk pedagogik* Uppsala 2010

Byréus K *Kreativa metoder* Liber AB 2012

Grünbaum A & Lepp M *Dracon i skolan* Studentlitteratur 2005

Herlofsson J *MiniPsykiatri* Natur&Kultur 2015

Kullberg B *Etnografi i klassrummet* Studentlitteratur 2014

Österlind E (red) *Drama-ledarskap som spelar roll* Studentlitteratur 2011

Litteratur till valt uppsatsområde

Referenslitteratur

Aulin-Gråhamn L/Persson M/ Thavenius J *Skolan och den radikala estetiken* studentlitteratur 2004

Bergstedt B/Herbert A *Pedagogik för förändring- röster som utmanat kunskap och samhälle*
Studentlitteratur 2017

Heggstad Mjaaland K *7 vägar till drama- grundbok i dramapedagogik för förskollärare och lärare*
Studentlitteratur 2014